

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egyes útra . . . . . 10 frt - kr.
Félszáz . . . . . 5 . 50 .
Negyedóra . . . . . 2 . 50 .
Egy óra . . . . . 1 . . . . .
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONGVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többesűrt
hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel.

Gazdák baja.

— **Alacsony buzaárak.** —

Debreczen, okt. 4.

Ha Európában és az északamerikai Egyesült-Államokban a gabonaforgalmat befolyásoló tényezők konszolidálódnának, ha a termelés és a fogyasztó a közlekedési-, vám- és kereskedelmi viszonyokkal, mint hosszú időre megállapodott és változhatatlan faktorokkal számolhatna, akkor lehetséges lenne nagy valószínűséggel előre megállapítani a gabonaárak alakulását és a gabonaárak alakulását. De a jelen viszonyok között csak egy, némileg megbízható alapponkt, mondhatni fix pontunk van a jövőre való kombinációban: az, hogy a mezőgazdasági termelésben tulprodukciónak nem lehetséges. Nem, legalább oly értelemben, mint az ipari termékeké. Azt igenis, el lehet képzelni, — hogy valamely iparcikkben — az előállítás és szállítási költségek roppant olcsóbbodásával — annyit lehet termelni, hogy abból minden fogyasztónak elegendő jut s még marad egy jelentékeny fölösleg, a melyre abszolúte nincs vevő. De belátható időkre ki van zárva annak a lehetősége, hogy a világ minden fogyasztójának elegendő mértékben kijuthasson a mezőgazdasági terményekből s még azonfelül egy elhelyezettlen fölösleg is maradjon.

A mezőgazdasági termelést továbbá jelentékenyen korlátozza az a tényező,

mely az ipari termelésnél nem számít, az időjárás: és végül korlátozza az, hogy a mezőgazdasági termelő fogyasztása létszükséglet, holott az ipari termékeké nem az. Ennie mindenkinek kell, a ki élni akar, tehát a mezőgazdasági termékek fogyasztója az egész világ és pedig egy megközelítőleg kiszámítható minimumig. — A mezőgazdasági válság megoldása tulajdonképpen inkább a vásárlóképességtől függ, mint a termelés mennyiségétől. Ha lehetséges volna a fogyasztók vásárlóképességének fokozása, vagyis ha a fogyasztókat oly helyzetbe lehetne juttatni, hogy többet keresnek s így többet vásárolhassanak: akkor a gabonaárak még a legjobb világtermésnél is rentabilisek lennének. Az egyes államok fogyasztási szükségletét fokozni az által, hogy a fogyasztók vásárlóképessége növeltetnék, ez lenne a mezőgazdasági válság legsimább s legegyszerűbb megoldása.

Erre azonban ma, fájdalom, csekély kilátás van. Bele kell törődnünk abba a gondolatba, hogy a válságok csak lokalizálni lehet. A világtermés jósága vagy rosszassága szerint hullámszerűen az árak s a világaralakulás alól kivonnunk magunkat lehetetlen. Ha, mint az idén a világtermés gyenge s a minimális fogyasztási szükségletet sem fedezi, az árak emelkedni fognak s a termés minuszért. Ideiglenes árdepressziók, mint pl. a mostani is, meg nem változtatják

az általános szabályt, mert a meglevő készletek, vagy a malmok üzemcsökkenése a szállításoknak bizonyos időben tömeges volta stb. egyidőre lanygulást idézhetnek ugyan elő az árakban, de a terméshiány idővel mégis csak érezteti hatását s ez a hatás okvetlenül áremelkedésbe jut kifejezésre. Az persze más kérdés, hogy az emelkedés akkor már kinek válik javára: a termelőnek-e, vagy az üzérnek. Viszont, ha a világtermés jó, akkor az árak esnek s csakis a termésplusz kárpótolhat az alacsony árakért. Sem állandóan, vagy hosszú időn át magas, sem állandóan alacsony árakra nem kombinálhatunk, mert az előbbi a termelés fokozására, az utóbbi pedig annak csökkentésére vezetne, a mi aztán természetesen megfordítaná az áralakulást.

Magyarországnak az idén gyenge termése volt; de gyenge a világtermés is és így a gabonaáraknak természetesen emelkedniök kell. Ennek az emelkedésnek ma még utjában állanak a tavaly és két év előttről megmaradt készletek s a fentebb említett időleges tényezők. A deficités világtermés folytán azonban a most meglevő készletek ez évben okvetlen elfognak s a jövő aratási szezonra már alig lesz a világon elég gabonakészlet; ha tehát a jövő évi termés jó lesz, Magyarország mely a legkorábban szokott megjelenni a világpiacra, bezsebelheti a hasznot, mely a készletek hiányából támadó ár-

A mi sorsunk.

A Debreczen eredeti tárczája.

Szeretni forró szerelemmel,
Odaadóval, hívvel, szenttel.
Sok rózsás csókot szöve, szöve
Reményvel nézni a jövőbe.
Hinni két csabos leányjajknak,
Melyek méz helyett mérget adnak,
Egy csókért üdvünkét od adni,
Szerelmet várva megcsaladni,
— Ez a mi sorsunk.

S ha szívünk többé már nem lángol
Elzárkózunk a nagy világtól,
Verejtékes, nehéz nagy munka
Sok ráncot fest homlokunkra,
S midőn a nyugalmat kívánnánk
A régi óhajtott jóét várunk,
Egy szép napon csak eltemetnek.
„Szegény, kár érte, s elfelednek.”
— Ez a mi sorsunk.

Szilágyi Imre.

Mese a fekete és a fehér fától.

A Debreczen tárczája.

Irta: **Bogdán Bella.**

I.

— Igen, monda Tódor, eladom a Hébet, ez háromezer forint; két hétre csak elég lesz — és ha nem, akkor dogozom. Majd csak megy, ha kénytelen leszek vele.

Mert tudni kell, hogy Tódor festő. Egész fiatal és mar híres. Híres a komor színeiről, a mindig sötét háttéréiről, a szomorú, kedves melanchóliáról, mely ott van ezeken a képeken. Volt ugyan idő, mikor Tódor jól is egy toladó asszonyt, ki sovány karjait magához szoritotta és hűséges odaadással ragaszkodott hozzá, de ez rég volt és talán esz'endeje, hogy beköltözött a hónapos szobába a siker és az utált szerető: a csuf nyomor rég feledve már.

A tán jöttek az álmok. Ah! a szép, a nagy és úgy mondjam: merész álmok. És mind teljesülnek! Mind.

A hónapos-szobára oly szép lakás következett most és a műterem mily fényes és mily regényes! Nehez függönyök és brokátzövetű draperiák szanaszét; az ottoman előtt oroszlanbőr és a falon Van Dyck.

Igen, e szállás fényes nagyon, csak nagy kisé embernek, szinte túlnagy azt hiszem. De ha estszürkületben, a csendes, nesztelen, a szerető esti homályban nyílna az ajtó és jönne a leány. A szép, az edes, a szűzi leány! Mily alom ez! S a nagy szoba, a rideg szoba, mily megrögzött lenne és pazar nyomban. A leány, a leány! S a szerelem! Mily poézis ez együtt, de csak is így! Mert a házasság, nem, az már nem az. Csupa kötelesség és annyi baj és prózai is e dolog; a nagy nyilvánosság, a pap és az anyakönyv, a bokréta és a szabószámlák — a házasság az teher csupán . . .

Künn pedig ősz van. A sárga leveleket öpri a szél, a nap is elbujt valahová, pedig megese sincs, de komor és sötét már mindennűt.

Hiába fényes e szoba, ha üres. Mert az ajtó nem nyílik és nem jön, nem jön. Nem hozza magával az étet, nem a szerelmet, de kísértetek jönnek helyébe és kérdezik; üres élet, unod ugy-e?

S Tódor a falra néz: „Eladom Hébet.” Mert tudni kell, hogy most sok pénz szükséges, mert kellemetlen az üres szoba és e szobán kívül, mely mondhatni egyedül ismeri a Tódor lelkét, — Tódor kölkező és pazar . . . majdnem hirhedt ő már.

Mióta ugyanis üres maradt a szoba . . .

II.

emelkedésből rezultálódik. A kilátások tehát a magyar gazdára, az ideai világtermés következtében, egy-két évre nem mondhatók kedvezőtleneknek.

Az azonban természetesen csak műveltség és nem tartós megoldása a válságnak. Egyelőre meg kell elégednünk azzal, ha bizonyos ciklusban, pl. 5-10 éves ciklusban, kétszer-háromszor úgy alakulnak a viszonyok, hogy a racionálisan gazdálkodó veszteség nélkül fentarthatja a termelést. Ezen belül aztán csak helyi eszközöket, a helyi ügy fejlesztése, a közlekedési és adópolitika s főleg az önszegély útján lehet könnyíteni a gazdán s a legitim gabonakereskedelmet kell teljes mértékben restitálni, lenyelvén azokat a fattyuhajtasokat, amelyek idővel keletkeztek s éppen a tisztességes kereskedelemnek ártanak a legtöbben.

A fő azonban mindig az marad, hogy a magyar gazda mindig szem előtt tartja azt az axiómát, a mint okos és előrelátó nemzetgazdák már a tengerentúli verseny keletkezése alkalmával hirdettek: bizonyos területen mennél csekélyebb költséggel minél többet termelni. Egy bizonyos termelési maximum megközelítése a legmegbízhatóbb jövedelme a gazdálkodásnak s erre törekedni a legokosabb, mert legjózanabb mezőgazdasági politika.

Debreczen, október 4.

Hazaáruló kuriai bírók Két dáko román kuriai bíróról szól az ének, kik a legnagyobb galádsággal verték arcczúl a magyar nemzetet, egy órah lakadalmon ép az ország fővárosában Budapesen, Mezei és Pap kuriai bírók ezek. A két bíró családi ünnepélyen a násznép lelkesen üvöltözte a »Destinate Romané című nemzetellenes piszkos nótát, azt a nótát melynek hangjai mellett gyilkoltak rakásra a fejbőszült mőczok Zalatna, Nagyenyed magyarságát, s a melynek minden szava, minden sora égbekiáltó gaz hazaárulás.

Mint említve volt, ősz van most. A sárguló levelek — ez még poézis, de a lucskos sar, a csunya — ez prózai nagyon. A kis Sik Vally átig bir a sarral, olyan kellemetlen és piszkos, br... A gazlampák álmosan pislognak, sok a bérkocsi, a járdán kevesen járnak, különösen erre a bokor-utcában, a hol ő lakik.]

Sietni nem lehet, mert csuszamlós az út és Vally csendesen lépeget. Közben ráér gondolkodni. Min gondolkozhatik az ilyen csendes, fehér leány az esti homályban? az álmok órájában?

S mellette egy asszony megyen. Igen szegény, olyat mutat és kis gyermek a karján. A piczi arca egész odasimul az anyjához, egészen...

S Vally lát valamit. A leányoknak különösek a gondolataik néha. Egy kicsi ágyat, hófehéret és két függöny takarja, és egy kis gyermek az ágyacskán, a gyermek baja puha, Vally most ísüli, a puha, puha baját. Igen de nincs egyedül, mert a másik keze a férj kezében van és ő simítja a kezét, majd csókolja előbb a kezét, aztán a haját, szemét és az ajkát is vegre.

Vally azonban hazaért. Itt lakik a negyedik emeleten. A szoba kicsiny, alig meleg, de nem szegényes, sőt izléses is; imhol két bársony puff és az ablakon színes függönyök zseniliből. Szinte elegáns. Az asztalon festő paletta, az ablakban állvány. Vally fest. Oh

És a legfelsőbb magyar bíróság tagjai nem cáfolták még ezt a hírt, s melyert nem azt érdemlik hogy a magyar királyi kuria bírái legyenek, hanem hogy ott függjenek ahol méltó helyük van az akasztófán. Gyors és erélyes vizsgálatot kérünk az igazságügyminiszertől ez ügyben. Az égbekiáltó gaz hazaárulás bűntetést kíván. Binhdőjön a két elvakult oláh, ki velők a kuria bíróinak sorolók!

A 48-as honvédek elégtelensége.

— S jót tudósítónktól —

Hosszu évek óta nagy az elégtelensége a negyvennyolcas honvédeknek, az 1848/9-iki honvédegyetlek országos központi bizottsága elen, a mely az agg szabadsághősök érdekeit nem támogatja az az ügy-zerettel, a mint az szokásos volna. Zugolódasuk az idén mareros hangon jut kifejezésre.

A tegnapi — október 3-án — megtartott országos gyűlés alkalmából az ország honvédegyetlet, melyek ilyenkor mindig képviseltetni szokták magukat, a központi bizottság lanyha működése elen országos akciózt indítottak meg.

Két kialtványt kapunk kézhez. Az egyiket a jászkerületi, a másikat a kolozsvári és kolozsmegyéri honvédegyetlet bocsátotta ki.

A jászkerületiek felhaborodva kerdik, vajjon mire való az allitlag működő központi bizottság? Ezutan elősorolják súlyos sérelmeket. Kimondják, hogy a bizottság a honvédek egyetemének érdekeit nem juttatja ervenyr. Oly javadalmazást kíván, mint a milyent a mostani m. kir. honvédség elagott viúzei kapnak, kknél nem kutatják detektív-szerűleg, vajjon az illető nem fizet-e több adót 4, illetve 10 koronával, munkaképes, vagy nyomorek-e és kap-e valahonnan valamely keserve-n-pibért. Ezt az eljárest a jászkerületiek a kegyeleti megadása vagy megtagadása keresenei nemcsak jogtalan, de a legszegényebb és legsértőbb felteteleknek tartják. Ezert elhatározták, hogy a holnap kezdődő közgyűlésen e súlyos állapotok megváltoztatása irant interpellációt iúteznék. Kialtványukban fölkerik az ország összes honvédegyetleit, hogy ezt az ügyet tegyék magukévá.

A kolozsvári honvédegyetlet kialtványa kijelenti, hogy az országos közgyűlés feleslegessé vált, mert a központi bizottság csak formaiságokra szoritkozó jelentéseket tesz, a honvédegyetleknek több izben megújított panaszai-

egész szépen talan; két, három kepe szinte feltűnt, de nem volt protektora és most elmerült.

Tányérokat fest naphosszan; égő agygya, sebzett lélekkel. Mert tudni kell, hogy a leányok is voltak álmái. S tetsége is van, de hiába, nem veszik észre és igen — elmerült.

A dolog, a kenyer, a kötelesség az elégtelensége a dicsőségnek, különösen egy leánynak, ki ha nappal dolgozott, este fáradt és kissé bagyadt szegény.

A férfi — az más. Ő czimborazik, pajtaskodik és eljar oda, hova a nagyfejűek, sze rezhet meconasi, ha kopott a kabátja, annál zsenialisabbnak tartják sokan, de egy leányra — ezt gyönyörű beátni — nehéz mindez és szomorú is talan.

Vally ma nagyon szomorú, ő gyakran az most.

A lelke nincs itt e picziny szobában a szíve sem.

— Ugy van; vétkesen elmerülök. Gyenge vagyok és el kell pusztulnom. Az ele sőtét, az élet szomorú. Gondolja im.

S az ablakhoz lépet. A negyedik emeletről csak a házfedelet látni. Messze egytemlom keresztye és valahol egy ház. Ott ott van a szerelem. Fekete fatyol, ha vesz és kimegy el oda nesztelenül és benyit abba a házába, a fényes terembe. Oda hol ő van. Ő, a nagy, a hatalmas a szeretet.

kat meg sem hallgajak, honvédtársainkon nem segítenek és az új választmányt a Podmaniczky Frigyes és Mikár Zsigmondok részéről előre elkészített névsor szerint állítják össze. Kimondják, hogy ők többé nem kívánják magukat kompromitálni. Mikár titkari hivatala által időként támasztott pörlekedéssel. S minthogy meg efenfelül számos egylet felterjesztéseit a központ meg közgyűlési tárgyalásra sem bocsátotta, elhatározzák, hogy az országos közgyűlésre többé tagokat nem küld, hanem autonóm jogkörében fog minden lehétőt elkövetni a honvédek érdekében.

Mint látni való, mindkét honvédegyetlet egyetért abban, hogy a központi bizottság eljárása a legnagyobb fokban sérelmes. Az egyik azonban még bizik a közgyűlés erejében, mely megdönthetné a központi bizottság mostani vezetőinek hatalmát, míg a másik lemondott erről a reményről, Elvegre öreg emberektől nem csoda, ha már gyöngének érzik magukat ilyen ostromra.

A öreg honvédek elkeseredése és méltatlansága teljesen jogos. Sőt a sérelem meg több, mint a mennyit ők hoznak föl.

Biztos tudomásunk van arról, hogy a protekció, főként a pártszellemből vezérelt protekció működik a negyvennyolcas honvédek segélyezésénél is. A kinek kellő összeköttetése van a döntő körökkel, az ha még annyit adót fizet is, valamely idegen adóhivatalnál kiállítat magának arról bizonyítványt, hogy abban a községben nem fizet adót, — es kap nagyobb segélyt, mint akárhány olyan öreg honvéd, a kinek semmije sincs csak.

Egy erdemrend és rongyos öltözet. . . . Nagyon kívánatos volna, ha a most kezdődő közgyűlés érdemnyel járna.

Mit keresett ott az esperes ur?

— Mit hazal — káltozt föl egyszer gróf Zichy Nandor, a legpecsovisabb magyar magnás. Nekünk fódolog szent hitünk! A hazal, az melléke!

A milyen hazafiatlan »néppártnak ez az aranygyapjas vezére, olyan nyomorult hazafiatlan hang nyilatkozik meg »néppárt közlönyében is.

A nagykorösi Kossuth-szobor leleplezéséről adva hírt az Alkotmány, megírja, hogy az ünnepen jelen volt Gyurinka Antal római kath. esperes is. Es elég vakmerő a néppárt lapja fölvetni ezt a kérdést:

As élet mily sivar, és szerelemben mily boldogság lehet!

Ha a karjaiba veszi az imádott, az edes és megsókolja a hideg kezét, »forró arcát, — az ajkát. C-ak keskeny fekeie fátjol kell csupán.

A leány kezét öklöbe szoritja. S e kis öklökkel gyenge me lébe ver és mondja láttal: gyalázatos, gyálázatos! Az anyja bejött.

III.

— Vally, — mondá ma ismét itt volt ő, a leány az anyja felé fordult.

— Ismét, — szólt csendesen.

— Igen, Benedek itt volt és sürgette a választ.

Vally belenezett a semmibe; az utca jutott eszébe.

A szegény asszony, a gyermek és az a fehéris kis agy, a mit a lelkével látott. nem felelt, de gondolkozott.

— Leány, — szólt az edes anya, — ez nagy nagy szerencse. Kocsin fogsz járni, pálotában lakol és vendégeket fogadsz; Bécsből lesznek a ruhaid... És milyen boldog lesznek én! Oh Vally, mit mondják Benedek urnak?

— Ha Tódor ma sem jön vissza, — szólt Vally és hirtelen az anyja felé fordult — akkor a felesége leszek.

— Ezt mondja meg neki holnap, edes anyám.

— Mit kerestél ott az esperes úr?

Egy magát magyarnak nevező lap merészkedik magyar nyelven, magyar betűkkel fölenni ezt a kérdést. Nos hat, úgy veljük, a magyarság ebből a kérdésből megláthatja, hogy mi az a néppárt, a mely újból és újból merényletet intéz a legdicsebb magyar szent emléke ellen, a mely előtt csak hódolattal hajolhatik meg ennek a nemzetnek minden fia, legyen a hitvallása bármi.

Zimándy és Lepsényi után, a kik szíve a néppárt sötét laborába tartoznak, most a párt közönsége merészkedik megsérteni az emléket annak a Kossuthnak, a kinek nevet nem méltóak ajkukra venni a néppárt tagjai, ha azonosítják magukat az Alkotmányos ezzel a perfiditással. Hiszük, hogy e párt tagjai közt még akad becsületes magyar, a ki az „Alkotmány” magatartását szöve teszi és a ki a néppárti lap szavait a legkeményebben einteli.

A magyar nemzetnek ama szerencsétlen, megtevelyedett fia pedig, a kik e parthoz tartozóknak vallják magukat, de a kik tudják, hogy a magyar haza, a magyar nemzet mit köszönhet Kossuth Lajosnak, ertsek meg, hogy jó hazafi a néppárt hive nem lehet.

Mit kerestél ott az esperes úr? — Kérde a néppárt lapja. Hazafiis kötelességet teljesített és mi csak azt óhajjuk, hogy azok a beczkaplások, a kik az ő sötét politikai tanakkal megmetyéyzik a magyar nép lelkét, teljesítsék ep oly híven mindig kötelességüket, mint Gyurinka Antal, a ki a mellett, hogy jó katolikus, jó magyar is és a ki habozás nélkül ragadott fegyvert a szabadságharcz dejen sok másik róm. katolikus lelkész-társával együtt, mikor a hazának szüksége volt az ő karjára.

Nem a Lepsényi Miklósnak szereznek becsület a róm. kath. papságnak, hanem a Gyurinka A talok.

Nagyon jellemző különben, hogy a „Magyar Állam” a mely pedig van olyan hü katolikus usag, mint az „Alkotmány”, szinten egészen elitelt a néppárt lapjának hazafiatlan magatartását, irván ma esti számban a következőket.

„Mit kerestél ott az esperes úr? Kérde egy lap Gyurinka Antaló Nagy-kőrös város érdemében gazdag esperes plébánosától, a ki mint a magyar szabadságharcz egyik vitéze, elment a Nagy-Kőrösön emelt Kossuth-szobor leleplezésére. A „Magyar Állam” egy vetesen elbarátja tamadván meg, kötelességünk e kérdésre annyit válaszolni, hogy „magyar szívénék és hazaszeretéknek tett eleget. Nem tudjuk ugyanis elképzelni, hogy mire

való ez a Kossuth nevével való folytonos ijedezés. Az a szabadságharcz oly regen velt, hogy már a legvénebb schwarzegek is viszsanyerhettek volna lelkök nyugodalmát. Azt hisszük, a magyar katolikus klérus jó hazafiságát kar kompromitalni, mikor a Lonovichok, Behmerex, Erdőssyek oly fényes mutattak ki, hogy a haza szabadságaért való küzdelem nem ellenkezik a katolicizmussal, És Gyurinka esperes ur is vigasztalódjék ezen, az ny fajta perszifalások nem neki valnak szégyenére.”

Valóban. Nem neki valnak szégyenere!

Kinai események.

— Vilmos császár és a kínai császár. —

Ugy látszik a „nincs kegyelem” jelszava, melylyel Vilmos német császár katonáit utnak indította, megtette a kellő hatást.

Az idegenek bosszuszomja, a lazadás bűnöseknek erelyes megfenyítése inaba kergette a bátorságot a czopios harczosoknak. Legatább erre mutat az a távirat, melyet Kvangszu, kínai császár küldött Vilmos német császárhoz s a mely a legőszintébb megbánást mutatja a német követ meggyilkolása fölött. Ugy látszik azonban, hogy Vilmos császár nem nagy embere az érzégsnek s nem igen elegit ki boszuvágyát holmi boc-ana-kérés, szanombauom Mint az alábbi távirat mutatja, szigoruan követeli a főbűnösök — a kínai császár tanácsadónak — megbüntetését, melynek megtörténte után hajlandó csapatait visszavonni Kinából.

A kínai császár táviratából közöljük a fontosabb részeset, a bevezetést és a befejezést:

Kinában egészen varatlanul bekövetkezett a viszonyok megváltozása. Felseged követve, Ketteler baró áldozata lett ennek a zavargának. Csak a mi rossz nevelésünkre kell vezetni, hogy a Németország és Kína között való jó viszony ennyire megrendült. Mentül többet gondolkozunk róla, annai nagyobb melységes sajnálkozásunk.

A távirat vége pedig így szól:

A mi Kínának Németországhoz való viszonyát illeti, ez mindenkori zavartalan volt és ennek alapján élénken óhajjuk, hogy Felseged ne tapláljon ellenünk előleletet és megszorító esemény miatt, hanem annal nagyobb su yt vessen arra, hogy a külföld és Kína között az általános bélyzet megjavuljon és hogy mentül előbb megköthessük a békét kölcsönös meg-

elégedésre és a tartós nyugalom biztosítására. Ez a mi legnagyobb reményünk és legélenkebb óhajításunk, a melynek teljesülését bizalommal várjuk.

Vilmos császár Kvangszu kínai császár táviratára a következő távirattal válaszolt:

Kína császárja hoz. En, a német császár megkaptam a Felsegednek, Kína császárjának táviratát. Megelégedéssel látam abból, hogy Felseged törekszik követemnek gyalázatos, minden kulturát kigunyoló meggyilkolását vallásának szokása és szabályai szerint kiengesztelni. De én, mint német császár és keresztény, ezt a szörnyítettét italdozatok által nem tekintetem kiengesztelni. Meggyilkolt követem közül igen sok keresztény vallásu testvér, püspökök, nők és gyermekek leptek Isten trónja elé, a kik hitökért, a mely az enyém is, kiszenvedések közt erőszakos halállal haltak meg és Felseged vadlóikent lépnek föl. Elegendő-e a Felseged által elrendelt italdozatok mindezekért az artatlanukert? Nem teszem Felsegedet azért a sérelemert, melyet a minden népeknél sérthetelleneknek telintett követségek ellen elkövettek, sem pedig azért a súlyos bántalomert, melylyel oly sok népet, felekezetet és Felsegednek alattvalóit, a kik az az keresztény hitemet vallják, sújtottáv. De Felseged trónjának tanácsadói, a hivatanok, a kiknek fejére szal annak a büntetnek vérvádjá, mely az összes keresztény nemzeteket rémülettel tölti el, kell, hogy lakoljanak gyalázatos tettekeikérei és ha Felseged a megerdemelt büntetéshez juttatja őket, az oly kiengesztelésnek fogom tekinteni, a melylyel a keresztény nemzetek beériv. Ha Felseged elmoz császári kezét nyujta és ebben elfogadja az összes érdekelt nemzetek képviselőinek támogatását, ugy en a magam részéről kijelentem, hogy ezt elfogadom.

Szívesen üdvözölném e czelből Felsegednek Peking fővárosába való visszaterését is Waldersee gróf tábornagyom rendeletet fog kapni hogy Felsegedet nemcsak hogy rangjának és méltóságának megfelelőleg tisztelettel fogadják, hanem minden katonai oltalmat is nyujtson Felsegednek, melyet kivan és melyre a lazadók ellen szüksége is van. En is óhajtom a békét, mely a bünt kiengesztelt és az összes idegeneknek Kínába teljes biztosságot nyujt tesük és életük, va gyonuk és birtuk tekintetében de különösen vallásuk szabad gyakorlatában.

Vilmos I. R.

IV.

En nem tudom Tódor, tudja-e még ki az ki e sorokat írja. E, a hol ön van most a hír szárnyain, a dies seg karjaiban jut-e egy percz nekem?

De én gondolok önre, bár aligha hiszi, mert azt mondta, — emlékszik még? — én nem tudok szeretni — óh, mi mindketten másnak hittük és máskép érte mezzük a szerelmet!

Am ennek most ügyis vége van, mert tudnia kell, hogy mennyássonny vagyos! A Benedek Károly menyasszonya. S most e perczen szeretném, ha Benedek Károly olyan szegény lenne mint én, mert igen félek, hogy ön azt hiszi, a fény, a vagyon az, mi e lépésre visz.

Es szeretném végre, egy perczre csak megmutatni a lelkemet — a lelkemet, mit ön nem ismer, épen nem — és el mondani, hogy miért vagyok én ma egy ur menyasszonya. Vajha megértene végre, hogy forró szenvedélyes vérem van — igen és irtózom a papagályoktól, a macskáktól és kutyáktól. S már látom, mint telepednének le kis szobamba előbb a medár, aztán az eb, végre a macska. Nem, nem! Azt akarom, hogy legyen ki szeret, ha fehér a hajam, és redős az arcom.

Feláldozni akarom magam gyenge tehetetlen apró lényekért, hogy egykor szeret-

ve legyek. Akkor mikor nem kellek senkinek mikor nem bir senki szerelemre.

De most kérde ön tán, miért miért írom ezt önnek.

Mert egyszer, egyszer még látni akarom itt ezen kis széken, hol annyit ült és hönnan eltűnt, mikor nem fogadtam el — a fekete fátyolát.

Nagyon haragszom öre, és eszembe van mindig, így ohosem haragudtam mint ma talán ha eljön kibékülök és — elfelejtetem.

Jöjjön! Várni fogom.

Vally.

A levelet elküldte oda a fényes üres szobába és vár. Tudta, hogy jönni fog és im most itt van és itt ül mellette a kis karos széken.

Mily csoda, de azt hiszem, e szoba most kedves nagyon, sőt ragyogó, pedig ök nem sokat beszélnek.

A fiu ölébe teszi kezét és elnez, a leány zavart és még s mily jó ez így.

— Hat férjhez megy? Faggatja a leányt mintha nem hinné.

Vally csak int a fejével.

Tódor lelkében pedig egyszerre láng gyulad.

E leányt én szeretem — gondolja — szeretem mindencsep véremmel erősen — és odaadom másnak, más karjaiba dobom e nőt, ki isten szerint az enyém.

Az állat, az oroszlan, a tigris is, mindenik vad párosodik és védi fészket, nőstenyét, csak én, én lököm el, és miért? mert tiszta, mert artatlan.

Ezt gondolta, de hallgatott, és a leány végre felállt. Hisz ez — gondola — sokáig nem maradhat így, látta immár — és most isten veled!

Elküld? kerdi a férfi.

— Nem — hebegte Vally — és mégis mennie kell!

Es alltak. A leány odanyujta kezét. E kics ny kezét, Forrón lüktetett a finom ereken a vér és Tódor erősen megfogta e remegő csepp kezét.

— Nem adhatod! — kiáltott a lelke. — Nem adom, nem . . . nem tudom! — felelt a zive.

De ezt sem mondta ki, csak lehajolt, hogy a szemébe nezzen, a pillákon egy csepp viz rezgeti és lassan permetezett végig a leány arczan.

A fiu tetörölte e könnyet.

— Vally — szólt — maradhatok még, ha a fekete fátyol helyett — fe éret küldük magának.

— A fehér fátyollal — felelt Vally, és elfordult Tódortól, — más kínált meg engemet, hamarabb . . . és én elfogadtam tőle. Ha a szívünk is szakadt meg tőle, Tódor, ezen nem változtathatunk többé.

H I R E K.

Október 6.

Ötvenegy éve, hogy a dicső tizenháromat, a magyar haza legjobbjait hóhérkezek adták át a martíromságnak s ezzel a történelem leszentebb lapjának s a magyarság örök emlékezetének. Ötvenegy éve, de még eddig minden évben s míg e földön emberben magyar vér fog folyni, ezután is minden esztendőben áldozatot viszünk a kegyelet oltárára. A magyar szív gyászt ölt e napra s a legnagyobb kegyelettel emlékezik vissza a dicső, a nagy tizenharmakra.

Városokban mint minden évben úgy most is gyászünnepeket rendeznek a tizenhárom vértanú emlékének.

Az összes templomokban, felekezeti különbség nélkül gyászsztentiszteletet fognak tartatni.

Mint a színházi iroda értesít bennünket, a színház színterén részt óhajt venni a gyászünnepek sorozatán s ennek jeléül, szombaton a gyász napján, hazafias történelmi darabot: „Hadak útját” adják.

Legimpozansabb lesz mindenesetre a főiskolai iljusag ünnepélye, melyre a következő meghívót bocsajtották ki:

A »Magyar Irodalmi Tarsulat« főiskolai enekkar közreműködésével folyó október hó 6-án, a főiskolai díszteremben gyászünnepeket rendez, a következő tárgysorozat al:

1. Himnusz, előadja a főiskolai enekkar.
  2. Megnyitó beszéd, tartja: Ferenczy Gyula felügyelő tanár.
  3. Oda, írta: Kun Béla, szavalja: Pirkler Ernő jh.
  4. Alkalmi beszéd, tartja: Nánassy Lajos theol.
  5. Itélet, kötemény írta és szavalja: Takacs Endre jh.
  6. Hős csatáknak... Silchertől előadja: a főiskolai enekkar.
  7. Az aradi vesztőhelyen írta: Posa Lajos szavalja: Baja Mihály th.
  8. Szózat, előadja a főiskolai enekkar.
- Az ünnepély délután 4 órakor kezdődik s a meghívó belepő jegyül szolgál.

* **A polgármester jubileuma.** Simonffy Imre kir. tan. polgármester 25 éves jubileumára, amely október 18-ikán lesz, nagyban folynak az előkészületek. Tegnap este a lámpionos menetet rendező bizottság tartott ülést V e c s e y Imre tb. főjegyző elnöklete alatt. Az értekezleten elhatározták, hogy a lámpionos menet, amely a jelentkezők számából itélve jóval felül lesz az ezren, október hó 18-án este fel hét órakor a főiskola udvaráról indul ki. A gyülekezés hat órakor történik. Minden egyesület számmal ellátott lámpiont kap, amely jelezni fogja, hogy a menetben hanyadik helyen áll fel. Az egyesületek tagjai a jelző lámpion alatt vonulnak a gyülekezésre és a kollégium Péterfia-utca felő kiskapuján mennek be. A díszlámpionok felgyújtása az udvaron történik meg, ahonnan a sorakozás után a menet a fűvészkert-utczai kapun vonul ki és a fő éren át megy a polgármester Kossuth-utczai lakása elé. A menet közepén lesznek a dalárdisták és mikor a menet közepe a polgármester háza elé ér, megállanak és csak sz üdvözöl dal és beszéd után vonul le a Kossuth utczán, megkerüli a templomot s halad végig vissza a polgármester előtt a főtéren át a főiskolába. A bizottsági ülésen ezután a debreczeni kö-

zönség aranykönyvének kiállítását beszéltek meg s elhatározták, hogy az aláírási lapokat az összes egyesületeknek megküldik. Végül négytagu bizottságot küldtek ki, amely Debreczen közönsége nevében az üdvözöl feliratot elkészítse.

* **A király nevenapja.** Szeretett jó királyunknak ma van a nevenapja. Csendesesen bár, de megünnepli ezt a napot minden magyar, a ki a szeretett haza boldogulását jó királya kezében látja leléve. A róm. kath. templomban ünnepi istentisztelet volt, melyen a hatóságok képviselőileg és a katonai előkelőségek teljes számban vettek részt. Tartása meg ismételt még sok, számos éven át szeretett öreg királyunkat a haza üdvére.

* **Ösztöndíj osztás.** A debreczeni ev. ref. egyház ösztöndíj osztó bizottsága 1900 év október hó 6-án d. e. 11 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Az ülés tárgya lesz ösztöndíjak odaítélése, s tekintve a tárgy fontosságát, a tagok ez uton is kéretnek minél nagyobb számban megjelenni.

* **Meglopott önkéntes.** Madarassy Gyula ügyvédjelölt ki dr. Bakonyi Samu irodájában dolgozott, most vonult be egy évi szolgálattételre a leibachi 27-ik gyalogezredhez. Tegnapelőtt éjszaka utazott Szegedre az ezredhez. A vonat indulásáig a rókusi állomáson várakozott s míg vacsorált, addig a váróterméből kilopák a ruhaneműt és könyveket, ruhelt bőröndjét. A szerencsétlenül járt önkéntes jelentést tett az esetről a Szegedi rendőrségnek, a mely most nyomozza az élelmes tolvajt.

* **Színházi kedvezményes jegyek.** Komjáthy János igazgató ur, a debreczeni tízviselői önszegélyző egyesület részére ez idén is szíves volt kedvezményes árú színházi jegyeket engedélyezni. Tudomására hozzuk az egyesület tagjainak, hogy a kedvezményesjegyek váltásához szükséges utalványok Pápay János tanító úrnál, továbbá a városi katonai ügyosztálynál (Varosház I. emelet 17 ajtó) s a jogász és tízviselői kör gazdaja Vattay Geza úrnál kaphatók, de természetesen csak az egyesület tagjai s azok családjai részére.

* **Cseléddráma.** A kr. czáros lapokban nap nap után feltálatni szokott szerelmi drámák megtermik a gyümölcsöket. Egyik-máik romantikus lelkű ifjú megkívánja a szenzáció hőssé avatást, pisztolyt vesz kezébe, s azzal minden ok nélkül lelővi kedvesét, hogy végül önmagába bocsásson egy pár golyót,

Mert akármilyen romantikus színen is igyekszünk feltüntetni a Debreczenben lezajlott cseléddramát, az igazság kiszűrődik, s nyiltan beszéli, hogy Tóth Károly azért lőtte meg a szerencsétlen F a r a g ó Zsuzsát, hogy az ujságok írjanak az ő szonoru esetről, s mint az már szokás, nagy tömeg ember kísérelje utolsó útjára.

Epen azért szükségtelen az ilyen rém dráma hőseket rokonszenves alakban feltüntetni. Haszontalan nép az, nem érdemli a szánalmat, a rokonszenvet még akkor sem, ha az ujságírói penna a megszokott, de már nagyon is kopott frazist használja: Tettének oka a szerelem.

A tegnapi dráma hőse külföben mint már említettük Tóth Károly földműves és F a r a g ó Zsuzsanna cseléd. Tóth Károly feleségül akarta venni Faragó Zsuzsannát, de az a mint a rémregényekben olvasható a durva szülei akaraton megghusult.

Tóth Károly ekkor nem hogy megfogta volna a dolog végét, s dolgozott volna ket ember helyett, hanem drámai pózba vágta magát, s így szólt a Zsuzsához.

— Halljunk együtt!

A lányban nem volt annyi érzék a ro-

mantika iránt mint a fiuban, s egyáltalán nem akart meghalni. Az utolsó találkozásnál határozottan megmondta a fiúnak, hogy menjen haza, dolgozzon, hárisa el egyesülésünk akadályait.

De mert ez nehezebb mint a szép lemetés, és szenzáció: gyilkosság és öngyilkosság, válasz helyett kétszer egymásután lőtt a leányra, a ki verbe borultan rogyott össze. Mikor látta, hogy a leány halálsápadtan, véresen, mozdulatlanul fekszik a földön, maga ellen fordította a revolvért és kétszer lőtt a szájába.

A lövések zajára összefutott ker lakók már vértócsában találták a szerelmeseket. Nyomban zajt csaptak, rendőrökért futottak a bűnügyi osztály intézkedésére mind a kettőt a közkörházba szállították.

Mikor bevitték őket a kórházba, az orvosok konstataáltak, hogy még mind a kettő él. Nyomban apolás alá vették őket s a leány délfelé már visszanyerte eszméletét, sőt a délután megjelent vizsgálóbírónak részletesen el is mondta az esetét.

Mindkettő állapota komoly. A leány azonban valószínűleg életben marad, Tóth Károly állapota a közkörházból vett értesülésünk szerint valóságos.

Géder Sándor.

Egyszerű, munkás ember neve ez, ki lapunk nyomdájában, a Hoffmann és Kronovics czégnél dolgozott mint betűszedő. Szorgalmas, becsületes ember volt, ki ambícióval tett eleget nemes kötelességének s kitartással küzdött a jövőért. A gyilkos betegség azonban, melyet régóta magában hordott, megölte az élte virágjában lévő embert. Mint részvétellel értesülünk, ma reggel jobb létre szenderült. Géder most nősült nem régen, így kétszerte megdöbbentőbb halála. Kartársaival együtt mi a sajtó munkásai is megilletődve állunk ravatala mellett s letesszük az emlékezés virágát. Kívánván neki boldog, csendes pihenést a hantok alatt.

* **Október 6-ikán** nagy látványosságnak lesz színhelye Debreczen. E napon ugyanis 400 hős koros olah fog végigsétálni a vasúttól a kir. törvényszekig. Ennek így kellene lenni, mert Thury Ignác belényesi kir. közjegyző rengeteg fegyelmi ügyben, a Belényesbe delegált debreczeni törvényszék jobbnak gondolta, hogy otthon maradjon. Így lettek Debreczenbe cztálva a belényes-vidéki jambor olahok, a kik közül a panasztól nagy öröme aligha viszi bocskorát mind a 400 Debreczenbe. Így van ez, a jog, törvény és igazság korszakában.

* **Holdkóros a Hatvan utcán** Tegnap éjszaka óriási népcsoport letta fel a rend eber órének B a k ó Péter 92-es számú rendőrneke figyelmét. A Hatvan-utca 6-ik számú emeleten haz előtt csoportosult a nép. — Holdkóros van a háztetőn — sutogtak aggodalma-an.

— Verjük le onnan!!
Egyik másik kiabálni kezdett, de haszontalan a holdkóros nem mozdult.

A rendőrségi központról is kijött az ügyeletes biztos, de hiába ókumált, larmázott, nem mozdult a holdkóros.

Tűzoltóért telefonáltak. Azok is kijöttek, de mielőtt hozzá kezdek volna a holdkóros leszedéséhez, meghallgatták az ügyeletes biztos tanácsát.

— Meg kell tudni a hazbeliektől ki hiányzik?

Felverték a ház mestert. Az nagy alomsan kijött az utca közepére, s gusztláni kezdte az alakot.

Végre is kijelentette, hogy bolondság a csöddűtet, mert az az alak nem holdkóros, hanem egy képmény mellé helyezett szobor.

A biztos fejét csóválva leintette Bakó Pétert a tulbuzgalom miatt. A tűzoltók azért néztek nem gyuladt-e ki valahó ház, hogy

rögtön eloltsák, de mivel semmi más nem történt a bztossal egyetemben vissza ballagtak öröhelükre.

* **Véres kardpárbaj** volt tegnap N.-Váradon. Két önkéntesi evét leszolgált fiatalember verekedett meg a legsúlyosabb feltételek mellett: baodage nélkül, barcképtelenségig. Grosz Adolf és Poyonár János még az önkéntesi iskolában összezőelőztak valami felett sőt tettlegeességre is ragadtak magukat. Miután a felsőbb katonai hatóság annak idején nem engedte őket megverekedni, az önkéntesi év letelte után, tegnap történt meg a párbaj, melyben Poyonár erős sérülést kapott a jobb keze fejen, úgy hogy a kard további fegyversé képtelen lett.

* **A debreczeni tornaegylet** péterfia utcai csarnokában megindult az élet. A rendszeres gyakorló órákat sűrűn látogadják régi és új tagok. Többen küzülök készülnek Magyar Athletikai Klub október 14-iki versenyre. Eddig a követezők neveztek: Demkó Sandor súlydobásra, magas és hármassugásra; Lipcsey Zoltán birkozásra; Kerekes Zoltán súlygömbdiszkoszvetésre; Rudolf Imre súlydobásra. Esetlegesen nevezések pénzéig jelenthetők még az egyet titkaranál. Együttai értesítjük a tagokat, hogy az egyet a múlt télen megkezdett havi összejöveteleket minden hónap első péntekén újra folytatja a legközelebb október 5-én esti 8 órakor tartja a Dreherféle sörcsarnok külön helyiségében.

* **Maliciozus öngyilkos.** A Ferencz-József rakpart mellett ma delélt egy fiatal ember mentette ki a Dunából. Hogy miként került a vízbe, azt senki sem tudja. Megkérdezték tőle, hogy miért akart öngyilkos enni? A fiatal ember álmélkodott a kérdésen s így felelt:

— En öngyilkos? Istens menst. Ott álltam a parton s beleszédültem.

— Mitől?

A fiatal ember kutatni kezdett emlékeiben.

— Aban, tudom már! Az eskütéri hid építését néztem. A munka oly örült gyorsasággal haladt, hogy nézesetől bleszédültem a vízbe.

Természetes, hogy ezt a mesét senki sem hitte el neki. Az eskütéri hid két év óta mégse mocczant a partról.

* **Rejtélyes gyilkosság.** A temesvári királyi törvényszék vizsgálóbíráját rejtélyes gyilkosság földerítése foglalkoztatja. Wittner József és Helner Ferenc meghalt lakosok, vasárnap reggel két kocsin gabonát szállítottak Temesvárra. A kereskedő a gabonát átvette tőlük és az árát ki is fizette. A két ember ezután ott maradt Temesváron, kocsiikat pedig a kocsisaikkal haza küldték azzal az üzenettel, hogy delután ók is otthon lesznek. A két embert családja egész delután várta, de biz azok meg este sem értek haza. Másnap reggel azonban azt a hirt kapták, hogy a két ember meggyilkolva találtak a temesvári erdőben. Hétfőn reggel ugyanis több meghalt munkás ment be Temesvárra. A mint az erdőn áthaladtak, ott talált mind a kettőt nagy vértócsában. Wittner már halott volt. Helner még él, de eszmeletlen állapotban volt. Mind a kettőt bevitték a temesvári kórházba, ahol Helner eszmeletre térve, előadta, hogy két temesvári ember rabolta ki őket és szurtak le, kikkel egy korcsmában jöttek össze. E vallomás alapján megindított nyomozás kiderítette, hogy a két áldozat a gabona eladása után betért egy korcsmába és ott iddoggalt majdnem estig. Delután két iparosnak látszó ember csatlakozott hozzájuk s ezekkel együtt távoztak a korcsmából. A két idegen, úgy látszik, észrevette, hogy az áldozatoknál pénz van, s elkísérték az erdőig, ahol aztán meggyilkolták és kirabolták őket. A vizsgálat adatai szerint körülbelül 800 koronát vittek el. Helner még él ugyan, de gyógyulásához nincs remény. Eddig már többeket elfogtak, akiket a gyilkosság elkövetésével gyanúsítottak, de az igazi gyilkos még nem került kézre.

* **Első Leánykiházasítási Egylet** megsz. Folyó évi szeptember hónap 1457 jutalék-rész irattatott be és nászjutalékok fejében 58,646 kor. 85 fillér fizettetett ki. 1900 ja-

nuár 1-től szeptember 30-ig beírt összes jutalék részek száma 11,280 és a kiírt jutalék részletek összege 359,801 kor. 31 fillér. Debreczen es hajdumegye vezérképviselője **Baum Miksa, Miklós-utca 11.**

Színház.

Koldusdiák.

A tegnap esti operete előadás sem volt olyan, a milyet a debreczeni színtársulat tagjai produkálni szoktak. Álomság, unalmaság vonult végig a három felvonáson, amelyen nem tudott előzni annak a két három szereplőnek buzgalma sem, akik feltétlen dicséretet érdemlő játékkal elismerés vívtak ki. Bódi Ella Lauraj ki-sé szintelen volt, disponálva sem volt kellőleg. Galyasi Paula is ugyan e hibában leledzett.

Csak a második felvonásban megledett fel egyszer a mikor tapsot is kapott. Jo volt első sorban is Karacs, ki a cimszerepben aratott értékes sikert.

Csengő tenorja szebb mint valala. Ösztályosa a sikerben Környei Béla, a ki izléssel, szépen énekelt. Sziklai Olfendorf ezredese ismeri jeles alakítás. A derek művész kapott is tapsot eleget. Ebből különben része volt Szathmárynak is, ki egy epizód szerepben jeleskedett.

* **Rubos első fellépte Aradon.** Rubos Árpádöt végleg elvesztette a debreczeni színház. Mint működő tag és opereti rendező, tegnap muta kozott be először Aradon. A közönség es a sajtó nagy elismeréssel fogadta a fiatal színművészt, kinek eszérin semmi oka sem lesz visszatérni Debreczenbe. Hat biz ez nagy baj. Baj az igazgatónak, haj a közönségnek egyaránt. Komjáthy kötelessége e bajon sürgősen segíteni.

Rubos különben Csiky Gergely Csifra nyomgruságában lépett fel először. Mady Simit egyik legjobb szerepét játszotta. Fellépéséről így ír az «Arad és Videke»:

A csifra nyomgruság. Csiky Gergely ily című, nagy hatású színművében mutatkozott be tegnap este az aradi közönségnek Rubos Árpád, a színtársulat újonnan szerződött tagja, akire nem csak mint kiváló rendezőre, de mint sokoldalú színészre is nagy feladat vár színházunknál. Művészetét s rendezői izlését, előkezőgöt igazolják, az első színházi hét műsora, a kerekded, gondnal rendezett előadások, színészi tenészetét a legkedvezőbb világításban tüntette fel tegnap alkakítása, melylyel egyszerre behizelegte magát annak a közönségnek a kegyeibe, a melynek méltan válik rövid idő kedvezenczévé. Rubos Árpádöt alakja, temperamentuma s mar beszédorgonumából is következtethető kellemes énekhangja, ugy a drámai, mint enekes naturburs szerepekre utalják, kedvező alkalma volt tehát tegnap este a bemutatkozásra, mert Csiky Gergely zsenialisan megrajzolt Mady Simit-je elsorangu naturbus szerep. Es Rubos Árpád ezt a rokonszenves alakot, nem mindennapi szép sikerrel személyesítette. Már megjelenésével megnyerte a maga részére a közönség rokonszenvét s ez csak erősödött minden jelenés után. Játékában művészi izlés nyilatkozott meg, mely megóvja a hatásvadászástól, közvetlen, eredeti es ötletes volt mindvégig, alakítása pedig harmónikusán kerekded, egész.

* **A vidéki színészet rendezése.** Feste-tich Andor gróf. a vidéki színészet orsz. felügyelője, levelet írt a szabadkai színiügyi bizottság elnökének, a vidéki színészkörök tervéről, a vidéki színészet allandósításáról.

A sok tekintetben érdekes levélből közöljük a következőket:

Örömet fejezi ki a fölött, hogy oly széles körben érdeklődnek a vidéki színészet iránt es kijelenti a szabadkaiak

megnyugtatására, hogy a színkerületek kombinációjánál Szabadka nem marad ki.

Szeged, Debreczen, Kozozsvár, Arad, Kassa, Pozsony es Temesvár az a hét város — ugymond — amelyeken a színészet allandósítása tervezetik, sőt amelyeknek nagyobb, részben már allandósítottnak is tekinthető, amennyiben egy társulat egész even at allandóan működik ott.

Ezeket kivül tervezetnek — több földrajzilag is közeleső város egyesülése által — a szini kerületek s ezek között, természetesen első helyen áll a szabadkai színkerület, a melynek központja Szabadka, s a melyhez az en kombináció szerit is meg Zombor, Baja es Újvidék csatoltatnak.

A kerületi felosztás tervezete már elkészült es remélhe öleg rövid időn belül végleges jóváhagyást fog nyerni es mihamarabb életbe is fog léptettetni.

Addig is, amig a városok törvényhatóságai es a színiügyi bizottságok az egyesülésre felhivatának, a mig a módoszatok véglegesen megállapítatának, amig az érdeklődő es illetékes tényezők mindenre nevez kellőképen tájékoztatának felkeri a színiügyi bizottság előkét, hogy a szabadkai színkerületbe osztando városok es pedig Zombor, Baja es Újvidék illetékes köreinél az ügynek egy kis propagandat csináljon.

Ez színkerületben csak egyazon társulat működhetik es így a városoknak közösen megállapított feltételekkel es így pályazatot hirdetniök. Egyébként a módoszatokra nevez, annak idején teljes tájékoztatást fog nyujtani.

Színházi műsor.

Csütörtökön, okt. 4-én, bérlet 4. szám »A« — újdonságul először: Nevtelen levelek. Bohóza 3 felvonásban.

Pénteken, okt. 5-én bérlet 5. szám »B« — A kis szökevény. Operette 3 felvonásban.

Szombaton, okt. 6-an, bérlet 6. szám »C« — az aradi vértanuk halálának gysznapján: 1848. (Hadak útja). Történelmi színmű dalokkal: 9 képbén.

Vasárnap, okt. 7-én, két előadás; delután 3 órakor felhelyarakkal: A szökött katoná. Eredeti népszínmű 3 szakaszban.

Este 7 és fél órakor, bérletszűneiben, újdonságul először: A csillag fia (Bar-Kochba) Énekes legenda 5 képbén.

A tisztelendő ur regénye.

Debreczen, okt. 2.

Érdekes szerelmi regényről ír szegedi tudósítónk. A tudósítás szerint a városban, de különösen papi körökben nagy felűnést keltett egy szegedi lelkész azon elhatározása, hogy kilép a papi rendből, amely szép es dicső jövővel kecsegtette, lévén a fiatal lelkészek között képzettségre es a pályára való hivatottsága szerint az elsők között első.

Segédlelkész volt az egyik parókian. Komolyan es szorgalmasan teljesítette kötelességet. Közkedveltségnek örvendett, mert minden-kivel, lett legyen a hibeinek legutolsója is, szerényen es lekötetező szeretetreméltósággal érintkezett. Es mikor szószékre lépett, rajta csüngött minden szem, mert férfias szép feje valami báverővel magára vonta a hallgatóság tekintetét.

Keresztényi szeretet hirdett mindiz, igaz szívvvel, meggyőződésből. Aztán egyszerre az történt vele, hogy az sz érzes, amit ő szeretetnek nevezett es amelylyel az egész emberiséget ölelte nemes szívére, átfurmálódott, nem volt olyan univerzális, mint ezelőtt, kisebb lett es mégis hatalmasabb. Az egész világból csak egy élő teremtesnek szánta ezt a nagy szeretete: egy fiatal, szép hölgynek, aki azon iskolában tanítónő volt, ahol ő a vallást tanította.

Feltűnt a fiatal hölgynek is a dalias pap ember, de az intimitás csak néhazzen fejlődött közöttük, mert megakadályozta őket abban a lelkész papi szigorúsága és a hölgy disztíng-vált gondolkozása.

De a szerelem erősebb minden dogmatikus szabvánnyal is és a tisztességes sándék a nők szigorú gondolkozását is enyhíté némi-képp n.

A káplán és a tanítónő megszerették egy-mást: becsületes, igaz, szerelemmel. Eleinte rejtgettek egymás előtt a szerelmüket, aztán ki tudja, hogyan történt, de bevallották egy-mának és a lelkész ekkor elhatározta, hogy kilep a papi rendből és az anyaszentegyház kötelekéből és hogy más vallásra térven, fele-segűl vehesse azt, akit szeret.

Sokaig titokban tartotta ezt a szandekat. Kéőbb sejtetni kezdte karársaival, akik nem ismertek az okot, amely ezt a szandekat meg-érlte és igyekeztek őt lebeszélni róla, figyel-meztetvén őt arra a jövőre, amelyre ő bizton szamot tarthat.

A szerelmes káplán azonban energikusan köröszülvitte tervét. Néhány nap előtt Szegedről távozott. Szlavoniába ment, valahova forgalmi gyakornoknak egy vasuti állomáshoz. Ha a vizsgát sikeresen leteszi, más vallásra tér és nőül veszi Szegeden hagyott menyasz-szonyát.]

IRODALOM.

Recessio a czime a legújabb társadalmi humorisztikus hetilapokak, melynek első példanya előtűnk fekszik. A lap a nálunk nagy mértékben elterjedt „Simplicissimus” és „Jugend” iránvat követi. Külalakja tetszetős, raj-zai és szövege nagyon sikerültek és így a partfogast annál is inkább megérdemli, mert czéljaul a fentnevezett külföldi lapokkal való versenyzést és azok kiszorítását tűzte ki. Szerkeszti Don Juan, mely alnév alatt ismeri humorista rejtozik, kiadja a „Budapesti Újsag-válalat.” A lap előfizetési ára negyedevre 3 korona, kapható minden dohánytozsdeben és újsagelárusító helyen.

CSARNOK.

A szerelem problémája.

Irtja: SZATMÁRY MOR.

(Folyt. és vege.)

Kaszap Gyuri nagyot fujt a szájábanlevő Henry Clay-szivarból, s a kék füstöt szetszór-ván tenyerével, komolyan ránezett gróf Sár-majyra s azt mondta neki:

Kedves grófom! Nem hiszed te komolyan az, a mit mondasz.

— Hogy nem hiszem? [Már hogyne hin-ném. Erő bizonyítékom van rá. Ezt a bizo-nyítékot magamban bordom. Latjátok en soha-sem voltam szerelmes.

— Még lehetsz — vetette közbe Lázár a novellista.

— Nem én, Érzem, tudom, hogy nem. Tul vagyok effele gyaróságon. Nem is környé-kzett soha a szerelemnek se a vágya, se a mámore. El voltam nélküle. És el lehetek nél-küle. Miért? Mert ifjúkoromban is hevitettek azok a magasabb ambíciók, a miknek most is erők és mindig élni fogok. Ha fiatalabb koromban ezek az ambíciók megmentettek a szerelem bolondságaitól, most már biztosítanak ellenök a tettekre és eredményekre váltott kom-moly törekvések.

— De hát a hazasság? Hiszen megha-za odítál. A menyasszonyodba csak szerelmes voltál?

Ez Zacharias Rudi mondta. Ésre se vette, hogy ostobaságot köveit el. A társaság tagjainak feszkelődésén meglatszott, hogy za-varba hozta őket Rudi kérdése. Csak Sármay gróf maradt hideg és zavartalan.

— A hazassághoz nem kell szerlem. A hazas-ág-kötéshez okos-ság kell. A férfinak meg kell kazascdnia, hogy eleget tegyen a fajfen-tartás nagy és fontos kötele-ségeirek. De ehhez éppen ugy nem-zükséges föltétlenül sze-relem, mint a hogy nem szükséges mőhő fa-lanb-az az étvagy lecsilapításához. A háza-vizony nemességét és benső szentségét csak zavarhatna a szerelem szenvedélye. A ház-as-élet nem arra való, hogy benne buta, állatias szerekezes durvaságai nyilvánuljanak. — Én meghazasodtam, mert ezt kötele-ségemnek tartottam ősi családóm iránt, s mert nyunk-nek és családunk közeleli hivatásának örökös-keli, örökösök kellene-k.

A menyasszonyomhoz nem fűzött sze-relem; hanem ennél több, föltétlenül bizalom, és föltétlenül tisztelet. Langoló szenvedély nem hevíett. Ism-ttem, a mit mondtam: az ember megehet szere-m nélkül.

Sermey gróf azzal a határozott nyuga-lommal nézett végig környezeté, amely tanu-ságot tett róla, hogy meg-an elégedve magaval hitte, hogy meggyőzte hallgatóit,

Kaszap Gyuri valami gunyolódó neveté-se fordult feleje. Azután elővette szivartar-czaját; kiválogatott egy gyönyörű Henry Clay, nyugodtan nyugvított, nehányszor megnyomogatta, s mikor már jól eggett, nagyot fujt belőle hogy a kék füst pillanatra elfődte előtte a grófot.

— Ked es grófom bevezetted? No hat most már én beszélek. Nincsen igazad. Mind-az, amit elmondtal csak frázis. Te, a ki a politikában ortozal minden frázistól, most a szerelemről elmékedvén, csakugyan ugy he-szelsz, mint egy novellista. Az élet most bizo-nyit. Ep az ellenkezőt. A férfinak igenis kell a szerelem.

El sem lehet nélküle. Ezt én mondom, pedig én jobban megfigyeltem az életet. Te a nagy kérdésekkel, a nagy hivatással foglalkoz-tal, en meg tanulmányoztam az emberilélek — csodálatos rejtelyen. Ne akarj te a termé-sorietei hadakozni, mert a természet erősebb ellentel mint akármiféle politikai áramlat. — Ezekkel megbirkézhatol, de a természettel s emberben te is gyenge vagy. P-dig tudom, hogy nagy akaratérő lakozik benned s bamu-lom j lemed szilárdságot. De nem fozofalok, mert minden bölcselkedés abstrak okoskodás. Hanem elmondok neked egy tört netet. Talan tudsz róla te is, mert hősét alkalmasint ismer-red. A nagyok sorába tartozott.

Mindaz, a mi elmondtal maradról, fia-alságodról, a nagy hivatásról, fontos kötele-ségekről, kora erettségről: ő rá is ráillik. — Még ugyszólván gyerek volt mi-or megkezdte politikai pályáját. Óriási sikereket ért el rajta El lehet mondani, hogy sohasem volt fiatalem-ber. Velem körülbeöl egykoru. Em ékszem rá, hogy mikor mi a fiatal kedély egész szilár-d-ságával eltűnk leha kedvteléseinknek: mikor könnyelmű dorbezelásokkal töltöttük időnket, szerelmeskedtünk és szeretkezűnk, nem törőd-ve semmiféle nagy hivatással és nagy köte-le-séggel; az én hősöm feleje sem nézett sem-miféle larmás, vidám társaságnak s már köz-életi alak volt.

Élt a nagy hivatásnak. Ez a hivatás rá nehezedett s bebéklyozta a lelkét. Nem törhe-tett ki ebből a béklyóból. Ugy néztünk feleje, mint valami szent zászóra. Szerettük volna követni, de nem tudtuk. A nemzeti közvéle-meny kitűntette a legnagyobb várakozással, s a jövődő nagvság bélyege leragyogott egész alakjáról. Prede-tinálva volt arra, hogy nagy ember legyen, s csakugyan nagygyá lett. A

népszerűség tenyerén hordozta. Sohasem ha-borgatták szenvedélyek. A hivatá volt vezető csillaga. Ez után ment; soha félre nem lépett. Meghazasodott. Mert miní te mondat megkell hazasodni.

Ezt követeli a fajfenntartás kötele-sége, meg az ősi család jövőjének biztosítása. És ugy élt családjában is, mint egy nagy példa. E-körülvette a bizalom, a tisztelet. Ha kép-zelni lehet tökéletes boldogságot, az övé az volt. Mrt minden téren sikerei voltak. Sem-miféle olyan vágy nem tűzette, melyet ki nem-elégíthetett. — A szerelem gyönyörűségében azonban sohasem volt része. Hogy a párvá-ba is férközhette volna az ő lelkébe szere-lem, mikor teljesen betöltötte a nagy hivatás és körülvettek a nagy kötele-ségek? Nos, édes grófom, a nagy hivatá-nak ez az apostola, egy-z-re csak kissé megbo-ondult. Ugy nagy-venőt esztendőskorában szerelmes lett. Meg-látott egy inczi-fincki asszonykat. Olyan jelen-téktelezen teremtést, hogy magam fajtájú ember észre sem venne. És belebolondult.

Egyszerre kitört rajta a szerelem szen-vedélyének szörnyűseges laza. A nagy hivatás es a szent kötele-ség k egész tengere nem volt képes megmenteni. Negyvenöt esztendőskorában, a nagy hivatás terbe alatt, a fényes sikerek özöne mellett, ez az ember egyszerre könnyelmű fiatalemberré lett. Fűg szerelmes volt. A természet, melynek előbb fit yet hányt, vagy amíve nagy hivatás mellett nem is tö-rődött, megbosszulta magát. Követelte rajta logait, és legyűrte. Legyűrte édes grófom és oda ü tette annak az inczi-fincki asszonynak a lábait elé, a hol most is turbékol, mint egy gimnazista. És nem is csinál egyebet, csak turbékol. Csak szerelmeskedik. A kései szere-lem elfojtotta benne a fontos és ambíciókat — legalább egy időre. Szentül hiszem, hogy ennek az ádáz szenvedélynek egyszer vége szakad, s azután ujra diadalmaskodik a nagy hivatás; de most egyelőre hősöm még ott he-ver a szerelem édes gyönyörői köz't.

— Eddig van édes grófom, mit szólsz hozzá?

Sármay gróf ábrázatának kemény vona-sai kissé megrandultak. Alig észrevehető mó-don. Azután mosolygott, de a mosoly csak olyan hideg, erőltetett valami volt. Fagyosan válaszolt:

— Bolondság. Egy példa nem bizonyít. Maradok a magam hite mellett.

Főállott. Az egész társaság fölszedelőz-ködött.

Sármay gróf ment lefelé a széles lép-csön, mögötte Kaszap Gyuri.

— Hova megy grófom? — szólította meg Kaszap.

— Egy kis dolgom van a belvárosban.

— Tudod-e, hogy Szigethy Gyuszine Bu-dapestben van? Ma délben találkoztam vele.

— Tudom, — mondá Sármay fagyosan.

— Hat persze, hogy tudod.

Sármay hirtelen megállott a lépcsőn, hátrafordult s látta, hogy Kaszap gunyosan vigyorog rá.

— Mit nevezsz?

— Hat csak eszembe jutott a te elmé-let d: a nagy hiva-ásu férfiakról, meg a sze-relemről.

— És mi van ezen nevetni való?

— Edes grófom, egy jó újságrónak mi-ndent tudnia kell s így én is tudom, a mit tudok.

— Mit?

— Azt, hogy van neked még egy pél-dám, egy másik nagy hivatásu férfiurol, a kit gróf Sármay Jánosnak hívnak.

— Hát ha tudod, akkor hallgasd róla.

— É-s gróf Sármay hideg méltósággal fo-gott kezét Kaszap Gyurival.

feljebb! — 12 méter — póstabár és vámmentesen szállitva! Mintak kiválasztásra, nemkülömben fekete, fehér és szines „Henneberg” selyem blousok és ruhákra alkalmas 45 krajczártól 14 forint 65 kraj méterenként.

Selyem-damaszt-ruha 9 frttól

Csak akkor valódi, ha közvetlen tőlem rendelik.

HENNEBERG G., selyemgáros, ZÜRICHBEN.

Cs. és kir. udvari-szállító.

Erzsébet szőlőtelep.

Szőlővessző eladás.

A gr. Dégenfeld József és dr. Balkányi Miklós urak tulajdonát képező „Erzsébet” szőlőtelep kiűnő minőségű fajtisztá szőlővessző terméséből ez évben mintegy 500.000 darab eladó és pedig:

I. Két éves gyökeres.

Olasz rizling, kadarka, oportó, nagy burgundi és kövidicka őszi szállításra ezrenként 20 korona, 1901. tavasszal átvéve, ezrenként 22 korona.

II. Sima vessző.

Olasz rizling, kadarka, oportó, nagy-burgundi, kövidicka, ezerjő és zöld szilvani őszi szállításra ezrenként 5 kor. 1901. tavasszal átvéve, ezrenként 7 korona.

III. Csemege szőlővessző.

Fehér és piros chasselas és passattuti őszi szállításra ezrenként 10 kor., 1901. tavasszal átvéve, ezrenként 12 koronáért.

Nagyban vásárlásnál 10% engedmány.

A megrendelés eszközölhető az „Erzsébet” szőlőtelep irodájában Debreczen, Kossuth-u. 32.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűből szedett minden szó 4 fillér.

Haszonbérlet. Mike-Pércs határában 120 hold (1200 □ öf) tagbirtok épületekkel 1901. év Augusztustól több évre haszonbérbe kiadó. Értekezhetni Varga-u. 7. sz. a háztulajdonosennél. (48.)

Ház a Kossuth utcában családi viszonyok folytán jutányosan eladó, esetleg berbeadó. — Értekezhetni Kossuth-u. 31. Szvato.

Eladó ház. Kossuth-u. 42. sz. új emeletes ház jutányos áron eladó, esetleg kisebb ház vagy földbirtokkal leérlelhető.

Ócska vasat, ócska vaskályhákat legmagasabb árral vesz Klein János Piac-u. 26. a nagytrájk udvarban.

Szőlőföld vétel részlettörlesztésre. Közel a városhoz, immunis homokon, mintegy 33 holdnyi területű fölvételre tartsakat kerekék. Előjegyezhetni félholdanként is. Szóbeli, vagy írásbeli részletes felvilágosítással szívesen szolgál: **Cs. I. pacsirta u. 49. sz.**

Eladó ház. Boldogfalva-utca 3-ik sz. ház családi viszonyok miatt jutányos áron eladó. Értekezhetni ugy noll.

Kiadó lakás. 2 utcai szoba garcon lakásnak vagy iroda helyiségnek, esetleg gyermektelen házaspárnak, azonnal kiadó. Bővebb felvilágosítás nyerhető az izr. hitközségi irodájában József kir. herceg utca 26. sz. a.

Vas és eszerépkályhák Templomülés a debreczeni Deak-Ferencz-utcai izr. templomban köz-phajó 3-ik pad, 1. sz. sarok ülés örök áron eladó. — Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Bikszádi

árlappal és ismertető

könyvecskével

bérmintve szolgál

a

kútközelőség

Bikszád,

(Szatmármegyében)

Bikszádi

Ásványos gyógyvizet, mely egvedüli a maga nemében, több hirneves egyetemi orvostanár és hirneves vidéki orvosok, hatásánál fogva főlebe helyezik a külföldi és drága Selters és Gleichenbergi vizeknek. Gyógyító hatása a bikszádi ásványos gyógyviznek kitűnően bevált idült és heveny égcsőhurut, hangszálag hurut, vérképés ellen. Nagy konyhasótartalmanál fogva vérhányás, tüdőcsucs hurutnál és kezdődő gümőkórna, továbbá kiűnő eredményt értek el a BIKSZÁDI VIZ alkalmazása által emésztetlenség, idült és heveny gyomorhurut, máj és epehólyag bántalmónál, a telek renyhe működésénél, vesehomokban szenvedőkknél, görvélykóros daganatoknál, heveny és idült női bántalmaknál, mint specifiicum vált be.

Bikszádi viz birtója s a sztojkai viz főelarusító:

ALMER LAJOS és KÁROLY

nagybányai lakosok.

Sztojkai

Ásványvizet, mint Erdély gyöngyét, nem hiába neveztek el magyar karlsbadi viznek, mert ényleg annak gyógyhatása szigorú diéta betartásával: idült gyomor bántalom, máj és epehólyag, valamint epekő bajoknál, nemkülönben **czukorbetegségnél** alkalmazva valóságos csodákat művel, kiűnő hatása a SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ a légzőszerék őszes bántalmánál, valamint a női bajok és görvélykóros bántalmaknál is. A SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ du. szénasvartartalmánál fogva akár borral, akár gyümölcszörppel vegyítve, mint kellékes üdítő ital parját ritkítja. A SZTOJKAI ÁSVÁNYVIZ hosszas használata az ep. szervezetben elváltozást nem idéz elő s így a rossz ivóvizet is pótolja bármely vidéken, annál is inkább mert hozzászabbb állás után nem csapódnak ki belőle a szilárd alkotórészek, mely tulajdonsága lehetővé teszi a tengeren túli szállítást.

SZTOJKAI

árlappal

és ismertető

könyvecskével

bérmintve szolgál

a

FORRÁSKÖZELŐSÉG

SZTOJKAI,

u. p. Magyar Lajos.

Szolnok-Doboka m.

Birtokosok és gazdák!

Egyben hán szó jó véleményt adnak kipróbálás után a SOMOGYI GÉZA-féle szabadalmosított állattápporról, amely rendszeresen adva az állat szervezetére igen jótékony hatással bír, mert rendszerben tartja az emésztési szerveket, fokozza az étvágyat, ez által az állatnak a rendszeres vékeringése megóvja a betegségtől és elősegíti a hizást, miáltal az hamarabb eladásra kerülhet ami anyagilag igen nagy előny.

Számos elismerő és köszönő levelek megerősítik a fentieket, melyekből csak az alantit közlöm: **Igen tisztelt Uram!**

Tekintetes Somogyi Géza urnak Arad.

Értesitem, hogy az Ön gyártmányát képező állattápport kipróbálva, azt az állatok, — kiválólag pedig a sertések táplálásánál jónak találom, — s úgy az állat emésztésére, valamint az esetleg fellépő betegség gyógyítására és megállítására bárkinék is a legmelegebben ajánlom.

Székesfehérvár, 1900. február 24.

Tisztelettel: **Fauer István,**

Székesfehérvár sz. kir. város állatorvosa.

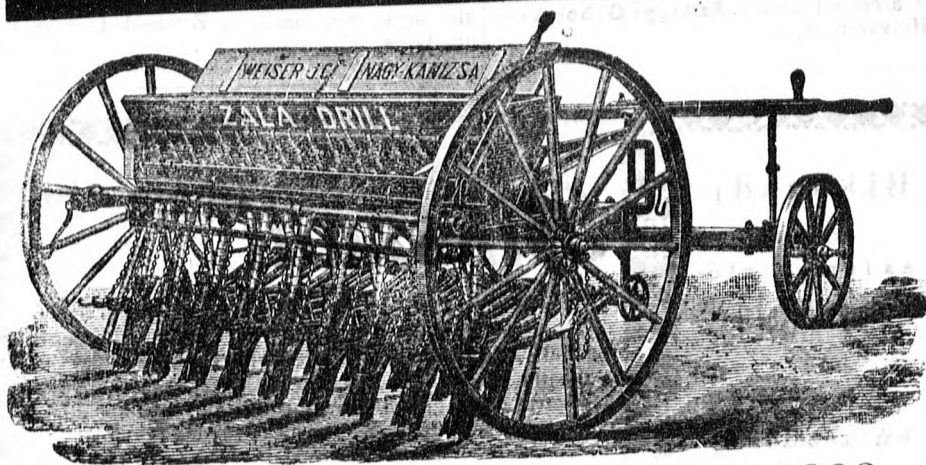
Védjegy

Ennél fogva egy gazda sem mulassza állatainál a Somogyi Géza-féle állattápport alkalmazni, mely csak akkor valódi, ha a 13652 sz. szabadalmi szám és az itt látható védjegy rajta van a csomagon és a dobozon. Egy csomag 18 kr., 1/4 kilós doboz 45 kr., 1/2 kilós doboz 90 kr.

Kapható DEBRECZENBEN Gerébi Fülöp, Deutch Albert és fia, Kontsek Géza, Göcsey István, Félégyházy János, Montay Barna, Koráts Gyula és Deutsch Lajos uraknál. HAJDU-SZOBOSZLÓN Weber Ede, Körner Béla, H.-BÖSZÖRMÉNYBEN Klein József és Szabó Bálint, H.-NÁNÁS-on Köröskényi Antal és Schlachta János, H.-HADHÁZ-on Horovitz Móritz, H.-SZOVÁT-on Leitner Dezső H.-NÁDUDVAR-on Bárány Gyula, KÁBÁN Rozent-fld Róza f.

13652. sz. szabadalom szerűletében és ezenkívül Hajdumegye összes üzleteiben.

WEISER J. C.

mezőgazdasági gépgyára

NAGY-KANIZSÁN.

ZALA-DRILL sorvetőgépünk, a melynek elmés ujtásait a nagy közönség már jól ismeri nem szorul külön dicséretre. A homokos talajhoz a ZALA-DRILL különösen czélra készített és kitűnőnek bizonyult vetőszarokkal lesz ellátva. Minden eddigi kiállításon az első díjat nyerte úgy 1897. október 1. a kishéri nemzetközi **vetőgép versenyen** az

állami arany éremmel, az 1900. évi párisi világkiállításon ezüst éremmel lett kitüntetve,

a Maros-vásárhelyi kiállításon és a Hód-M.-Vásárhelyi vetőgép versenyen **az első díjat, aranyérmét nyert,** továbbá figyelmébe ajánlom a gazdaközönségnek egészen

aczélból készített Sack rendszerű egy és két barázdás ekéinket.

Raktáron tartunk: 13—15 és 17 soros ZALA-DRILL vetőgépeket, továbbá rosták, konkolyozók, szecsavágók, répvágók, kukorica morzsolók, ezenkívül minden talajművelő gazdasági eszközöket.

Főpiacz 43. sz., a Svetics-ház udvarán,
a Dréher-söresarnok mellett.

Gelbmann József,
Weiser J. C. gazd. gépgyár képviselője.

Lüszter köpeny
6 frt.

Ing blous
1 frt.

Őszi kabát, selyem
béléssel 5 frt.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárolunk

szolid és izléses

női felöltőket és

diszített női kalapokat

RÓZSA LAJOS

női divat termében

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Divatosan diszített
női kalap 3 frt.

Búr kalap
2 frt.

Selyem ernyő
2 frt.